

Doelstellingen voor de
Protestantse Gemeente
Maas-Heuvelland

2013-2016

inhoudsopgave

Voorwoord	1
Over de totstandkoming	2
Missie en Visie	4
Zeven doelstellingen en hun onderdelen.....	7
Tijdsplanning	9
Wat nu?	10
reacties	11

Bijlagen

Voorwoord

Onze Gemeente is een samengevoegde gemeente, en deze samenvoeging is nog niet zo lang geleden tot stand gekomen. We hebben in de tussentijd veel gedaan en bereikt. We hebben – misschien wel het meest belangrijke - elkaar leren kennen en we hebben geleerd de verscheidenheid en eigenheid van de kernen te respecteren.

Het is nu belangrijk dat we het eens zijn over wat we als gemeente samen gaan doen. Daarvoor hebben we een duidelijke richting nodig in wat we doen: het is belangrijk dat we met elkaar in dezelfde context gaan werken, dezelfde taal spreken en dat we tot meer gerichte en gestructureerde discussies en beslissingen komen.

Het voorstel is om niet de ambitie te hebben een plan te maken dat de eeuwen gaat trotseren, maar meer bescheiden te zijn en daarom ons plan een cyclisch karakter te geven. We gaan dan elk jaar het plan toetsen, we gaan kijken waar we staan, en we kunnen eventueel besluiten aanpassingen te maken aan onze doelstellingen of aan de manier waarop we de doelstellingen gaan realiseren. Met andere woorden:

We hebben een driejarig perspectief, dat gebaseerd is op het kerkelijk jaar. Elke jaar wordt het plan getoetst in het tweede kalender kwartaal.

In juli en augustus wordt ook het programma van Vorming en Toerusting gemaakt ("In Gesprek"), op basis van het plan.

Om dat te bereiken hebben de leden van de taakgroep " De Toekomst" doelstellingen geformuleerd aan de hand van interviews met (groepen)gemeenteleden. De doelstellingen komen dus van de gemeenteleden zelf. Het zijn dus gedeelde en gezamenlijke doelstellingen.

Het zijn zeven doelstellingen geworden. De Taakgroep heeft deze doelstellingen globaal uitgewerkt voor de kerkelijke jaren 2013-2016. Naast de doelstellingen zijn in dit document ook de missie en visie teksten voor onze gemeente opgenomen.

We hopen dat we in 2016 kunnen concluderen dat onze hele gemeente hard heeft gewerkt aan het realiseren van deze doelen en dat vele hiervan ook daadwerkelijk succesvol zijn gebleken. We zijn nu in ieder geval allen die hebben meegewerkt aan dit plan, of het nu was in de vorm van interviews, deelname aan de groeps gesprekken of deelname aan de kernberaden, heel dankbaar voor hun waardevolle bijdragen. Wij vonden de contacten en gesprekken heel informatief en inspirerend.

De quotes in de banners zijn opgetekend tijdens de interviews en kernberaden en verwoorden de meningen van diverse gemeenteleden.

Jeanne van Doorn
Henk van Gelderen(voorzitter)
Bernhard Katerberg
Swantje Krueger
Ria Smit
Marita Ton

Over de totstandkoming

Onze Gemeente is een samengevoegde gemeente, en deze samenvoeging is nog niet zo lang geleden tot stand gekomen. We hebben in de tussentijd veel gedaan en bereikt. We hebben – misschien wel het meest belangrijke - elkaar leren kennen en we hebben geleerd de verscheidenheid en eigenheid van de kernen te respecteren.

Om de Gemeente nu verder te brengen op de ingeslagen weg heeft de Kerkenraad in november 2012 een Taakgroep ingesteld, die de taak had doelstellingen en prioriteiten vast te leggen voor onze gemeente --voor een periode van 3 jaar. Het plan wordt gepresenteerd worden op de Startzondag van september 2013.

Dat was een straffe planning, maar de Kerkenraad was ervan overtuigd dat deze tijdlijnen haalbaar zijn, ook omdat we een plan willen schrijven met concrete, praktisch-uitvoerbare doelstellingen. Geen al te hoogdravende plannen, maar acties die uitvoerbaar zijn en ook gesteund worden door onze Gemeente. En het is gelukt!

De eerste taak van de Taakgroep Doelstellingen, of Taakgroep de Toekomst zoals de Taakgroep zichzelf inmiddels is gaan noemen, was te rade te gaan bij de gemeenteleden en bij de verschillende groepen en bestuursorganen die onze Gemeente rijk is. Het beleid moet zijn oorsprong vinden in wat de gemeente belangrijk vindt!

Belangrijk vond de Kerkenraad ook dat de Taakgroep met zoveel mogelijk verschillende mensen zou praten, dus ook mensen die de gemeente in het verleden de rug hebben toegekeerd, of op het punt staan dat te doen. De leden van de Taakgroep hebben ieder ongeveer 5 diepte-interviews gevoerd met individuele gemeenteleden, en daarnaast discussies gevoerd met de volgende groepen: de drie kernraden (Maastricht, Valkenburg-Meerssen, Vaals-Gulpen), de groep van 20—30'ers, de catechisanten en de St. Jans-sociëteit. De belangrijkste taak van de Taakgroep in deze fase van het formuleren van een beleidsplan was: vragen stellen, luisteren en correct weergeven.

Wat kan de Taakgroep in deze fase van haar activiteiten rapporteren?

De eerste conclusie is dat onze gemeente het in grote lijnen met elkaar eens is. Er is een hele grote mate van consensus over wat goed gaat, wat beter kan, en ook over de dingen die echt belangrijk zijn en nu moeten worden aangepakt. Dat is belangrijk voor de verdere wording van het beleidsplan en voor de uitvoering ervan.

Wat gaat er goed? De gemeente is van mening dat de volgende zaken goed gaan; dat we trots kunnen zijn op:

1. Saamhorigheid: wij zijn een gemeenschap
2. Wij zien om naar elkaar
3. Wij zijn gastvrij en verdraagzaam
4. Wij continueren de traditie van onze kerk
5. We zijn trots op onze kerken: het gebouw van de kerk is een symbool dat we er nog zijn.

Het moet hier overigens gezegd worden dat een aantal van de dingen die als goed zijn benoemd, later ook onder problemen wordt gerangschikt. Kennelijk zijn er twee kanten aan de medaille!

Wat zijn de problemen die we nu in de gemeente hebben?

1. Leegloop: wij zijn bezorgd over de leegloop in onze kerken: steeds minder mensen in de kerken en steeds minder aanwezigheid bij onze overige activiteiten.
2. Eredienst: we missen afwisseling en participatie in onze eredienst. We doen steeds hetzelfde.

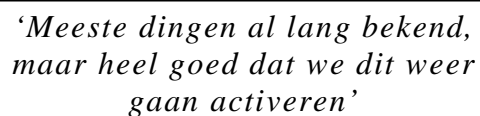
3. We gaan niet altijd goed met elkaar om. Er gaan dingen mis in de communicatie naar elkaar toe, en er zijn nogal wat oude vetes met name onder oud-ambtsleden.
4. Er is een gebrek aan inhoud: het gaat vaak alleen over randverschijnselen. We praten niet voldoende met elkaar over geloven.
5. We zijn teveel in onszelf gekeerd: we presenteren ons niet voldoende en niet op de juiste wijze naar de buitenwereld.

De volgende vraag van de taakgroep was: wat moet er nu echt worden aangepakt, wat zijn de prioriteiten. Ook hier was een grote mate van consensus. Deze prioriteiten zijn onze zeven doelstellingen geworden die in dit document verder aan de orde komen.

Aan de hand van deze prioriteiten hebben we een missie en een visie geformuleerd die recht doet aan onze gemeente en de wensen binnen onze gemeenschap.

De volgende stap van de Taakgroep was het verwoorden van oplossingen. We hebben de doelstellingen gaandeweg bijgesteld en aangescherpt en zijn met concrete en haalbare plannen gekomen om de doelstellingen te behalen. Ook hiervoor hebben we feedback gekregen van gemeenteleden.

Met onze oplossingen zijn we naar de Kerkenraad gegaan. Na hun fiat zijn in drie kernberaden – in elke wijkgemeente één- de plannen voorgelegd aan de gemeenteleden. De reacties op onze plannen zijn voornamelijk positief en we waren blij te constateren dat er ook onder gemeenteleden gelijk al plannen en ideeën waren om dit plan tot een succes te maken. Het enige wat ons daarna nog restte was om dit document op te stellen wat u nu in handen heeft.

*‘Meeste dingen al lang bekend,
maar heel goed dat we dit weer
gaan activeren’*

Missie en Visie

Waarden en dromen

Uit de interviews die we hebben gehouden met de gemeenteleden kwamen de volgende waarden en dromen naar voren:

Waarden:

- Het geloof
- Saamhorigheid en Gemeenschap
- Omzien naar elkaar en Solidariteit
- Respect en Openheid
- Gastvrijheid en Behulpzaamheid

Dromen

- Een volle kerk.
- Het voortbestaan van onze eredienst
- Het geloof als bron van kracht
- De ontmoeting met elkaar, niet alleen in de kerk, maar ook op werk en in de stad

Uit deze Waarden en Dromen hebben wij de volgende missie gedistilleerd:

Missie

Wij willen een actieve, laagdrempelige en gastvrije gemeente zijn, die in openheid samen leeft, samen deelt en samen gelooft, in navolging van Jezus Christus.

Wij vertrouwen ons toe aan God. Geïnspireerd door zijn Geest maken wij tijd voor mens en wereld.

Uitgaande van de missie en de prioriteiten levert de visie een kader dat ons gedrag bepaalt.

Visie

Wij zijn een Protestantse gemeente in een Rooms-Katholieke omgeving.

Als laagdrempelige en gastvrije gemeente laten we zien wie we zijn en waar we voor staan. Wij communiceren daartoe open, eerlijk en met respect zowel binnen als buiten onze geloofsgemeenschap.

Als saamhorige gemeenschap willen wij naar elkaar en naar de ander omzien. Wij zijn solidair en staan open voor mensen binnen onze gemeenschap en daarbuiten.

Wij nemen tijd voor ons geloof in ons vieren, leren en dienen. Wij delen ons geloof met elkaar in het besef van verscheidenheid aan tradities en achtergronden in onze gemeente.

Als protestantse gemeente maken we tijd voor mens en samenleving. Door onze activiteiten maken we duidelijk dat we aanwezig en betrokken zijn. Wij onderhouden contacten en werken samen met verschillende organisaties en met andere geloofsgemeenschappen.

Om ons geloof door te kunnen geven aan toekomstige generaties, en de tradities van onze kerk te kunnen voortzetten, zullen we midden in een samenleving moeten blijven staan die voortdurend aan verandering onderhevig is. Wij zullen als protestantse gemeente met deze veranderingen moeten kunnen en willen meebewegen.

De zeven doelstellingen

1. De kerk is op een uitnodigende manier zichtbaar
2. De eredienst is interessanter voor meer verschillende mensen
3. We hebben een actieve en relevante diaconie
4. De kerken zijn open in onze steden en dorpen
5. Geloven is onderwerp van gesprek
6. Versterk de gastvrijheid en onderlinge samenhang in Maastricht
7. De Heuvellandkernen doen dingen samen en ondersteunen elkaar

Zeven doelstellingen en hun onderdelen

1. De kerk is op een uitnodigende manier zichtbaar

- Verbeter externe communicatie
- Breng de demografie van onze gemeente in beeld. Waar zitten de knelpunten, waar de groeimogelijkheden? Pas hierop de communicatie en manieren van contact zoeken aan.
- Crèche openen
- Jonge ouders vragen naar hun betrokkenheid
- Jaarlijkse vrijwilliger dag
- Initieer kunstprojecten en maak hiervoor reclame
- Open dagen in kerken voor goede doelen

“De kerk als plek in de stad laten zien, ook voor niet-gelovigen, dat spreekt mij aan”

2. De eredienst is interessanter voor meer verschillende mensen

- Vergroot interesse in de eredienst voor meer groepen mensen, zonder de huidige groep te vervreemden: variatie in manier van praten, muziekkeuzes, onderwerpen.
- Verschillende soorten muziek, niet alleen orgel
- Mensen actief bij de eredienst betrekken, meer participatie
- Liturgie: meer inspelen op de actualiteit
- Nieuwe doelgroepen/leeftijden aanspreken door middel van diensten die met hun participatie worden voorbereid.

“Andere vormen van muziek.proberen: een goed idee!”

3. We hebben een actieve en relevante diaconie

- Communicatie over projecten en doelstellingen verbeteren.
- Stel meer diakenen en vrijwilligers aan.
- Verbeter transport voor ouderen en hulpbehoevenden.
- Kijk om je heen in de stad: we zijn in crisis. En dat betreft gemeente en niet-gemeentelieden.
- Bepaal aansprekende projecten in onze regio. Help mee met bestaande activiteiten van anderen.
- Organiseer activiteiten, bijv. maaltijden in onze kerken voor ouderen, alleenstaanden, eenoudergezinnen, studenten, etc.
- Nodig maatschappelijke instanties uit activiteiten in onze kerken te organiseren

4. De kerken zijn open in onze steden en dorpen

Maastricht

- Breidt incidenteel verhuur uit, d.m.v. acquisitie van nieuwe klanten.
- Project Anamorfose
- Open kerk voor bezinning
- Lezingen over godsdienstige onderwerpen

Valkenburg en Vaals:

- Activeer incidenteel verhuur
- Trouwlocatie
- Integratie in stad: tentoonstellingen, evenementen.

“integreer de kerk in het leven van het dorp. Vroeger was de kerk bijvoorbeeld altijd open tijdens de St. Hubertus” markt.

Gulpen:

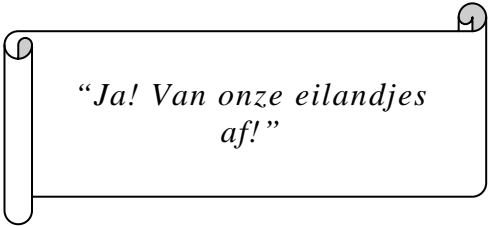
- Vind vervanging van Tovertuin.
- Stel de kerk open voor verenigingsleven.
- Vind een beheerder.

5. Geloven is onderwerp van gesprek

- Meer samen over geloven en toepassing van het geloof praten
- De eredienst als startpunt voor thematische verdieping
- De jeugd leren over de bijbel
- Leren als gemeente in een veranderende maatschappij te staan
- Leren omgaan met tegenstellingen en teleurstellingen
- Mensen van buiten aantrekken met maaltijden en lezingen over het geloof
- Pastorale wijkbijeenkomsten

6. Versterk de gastvrijheid en onderlinge samenhang in Maastricht

- Gastvrijheid: herken en verwelkom nieuwkomers: breng ze naar binnen.
- Gebruik koffiedrinken om mensen samen te brengen en gesprekken te voeren (tafels, meer tijd nemen, etc.)
- Verhoog participatie, verduidelijk organisatie structuur, zet in op Kernberaad.

“Ja! Van onze eilandjes af!”

7. De Heuvelland kernen doen dingen samen en ondersteunen elkaar

- Vorm verbanden en gemeenschappelijke groepen:
  - Muziekgroep
  - Gidsengroep
  - Gezamenlijke “klussen”
- Verbeter niveau gastpredikanten en continuïteit eredienst
- Intensievere samenwerking van de Kernraden ter wederzijdse ondersteuning
- Vorming en toerusting voor geheel Heuvelland
- Start (weer) gespreksgroepen op (geloofsopvoeding)

Tijdsplanning

2013-2014

- 1) **Geloven:** meer samen op persoonlijke wijze over geloven en toepassing van geloof praten.
- 2) **Uitnodigend en zichtbaar:**
  - a) Verbeter externe communicatie (website, marketing, VVV, krant TV, etc.).
  - b) verbeter kennis over demografie van de gemeente en tendenties hiervan.
- 3) **Eredienst:**
  - a) verschillende soorten muziek
  - b) mensen actief bij de eredienst betrekken.
- 4) **Diaconie:**
  - a) communicatie,
  - b) meer diakenen, meer vrijwilligers,
  - c) transport voor ouderen/ zwakkeren
- 5) **Open Kerken:** Projecten in Maastricht
- 6) **Maastricht:** Verbeter gastvrijheid t.a.v. nieuwkomers
- 7) **Heuvelland:**
  - a) vorm verbanden, gemeenschappelijke groepen.
  - b) Betere gastpredikanten, liturgische continuïteit

'Hiermee beginnen is al een hele opgave, maar wel starten en uitbouwen'

2014-2015

- 1) **Geloven:**
  - a) De eredienst als startpunt voor thematische verdieping
  - b) De jeugd leren over de bijbel
  - c) Leren als gemeente in een veranderende maatschappij te staan
  - d) Leren omgaan met tegenstellingen en teleurstellingen
- 2) **Een uitnodigende kerk:**
  - a) Voor de allerjongsten: crèche openen
  - b) Jonge ouders vragen naar hun betrokkenheid
  - c) Jaarlijkse vrijwilligersdag
  - d) Kunstprojecten
- 3) **Eredienst:** Nieuwe doelgroepen/leeftijden aanspreken om diensten die met hun participatie worden voorbereid
- 4) **Diaconie:** Bepaal aansprekende projecten in onze regio. Help mee met bestaande activiteiten van anderen
- 5) **Open Kerken:** activeer Valkenburg en Vaals
- 6) **Maastricht:** Verhoog participatie, verduidelijk organisatie structuur, zet in op Kernberaad.
- 7) **Heuvelland:** samenwerking Kernraden. Gezamenlijke Vorming en Toerusting.

2015-2016

- 1) **Geloven:**
  - a) Mensen van buiten aantrekken met maaltijden en lezingen over het geloof
  - b) Pastorale wijkbijeenkomsten
- 2) **Een uitnodigende kerk:** Open dagen in kerken voor goede doelen.
- 3) **Eredienst:** Liturgie kan meer inspelen op de actualiteit
- 4) **Diaconie:**
  - a) Organiseer activiteiten, bijv. gezamenlijke maaltijden
  - b) Nodig instanties uit om lezingen in onze kerken te organiseren.
- 5) **Open kerken:** Gulpen is centrum voor verenigingsleven

Wat nu?

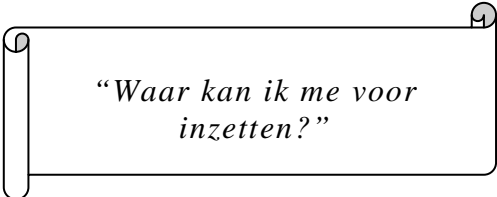
Nadat het plan is vastgesteld, moet het uitgevoerd worden. Dit is verreweg het belangrijkste deel van het plan. De Kerkenraad is verantwoordelijk voor de uitvoering. Het is belangrijk dat de KR deze verantwoordelijkheid vanaf het begin accepteert, omdat deze genomen verantwoordelijkheid ook van grote invloed is op de invulling van het plan. Als zij twijfelt over deze rol, heeft het geen zin een plan op te stellen

Meer specifiek heeft de Kerkenraad de verantwoordelijkheid dat het plan wordt uitgevoerd binnen de tijdslimieten in het plan aangegeven, en daarmee voor:

- De communicatie over de doelstellingen
- Het organiseren van het werk, bijv. d.m.v. het aanstellen en sturen van een supervisor per doelstelling, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het werk t.a.v. een van de doelstellingen.
- Het ter beschikking stellen van de nodige middelen, mensen en de inrichting van processen die nodig zijn om de doelstellingen te verwezenlijken en voor langere tijd te verankeren. Beschikbaarheid van deze middelen is natuurlijk een heel belangrijk thema ook tijdens de opstelling van het pla.
- Het coördineren van de verschillende actieplannen (samenhang) en het wegnemen van bottlenecks en conflicten die opkomen tijdens de uitvoering.
  - De KR stelt een speciaal comité of taakgroep aan die met de coördinatie van het plan wordt belast. Een vast onderdeel op de agenda wordt het rapport van dit comité/taakgroep over de stand van zaken t.a.v. uitvoering van het beleidsplan.
  - De KR rapporteert aan de gemeente over vooruitgang bij de uitvoering van het plan, op de vaste gemeentedag in september of oktober.
- Het opstellen van een financiële meerjarenplanning
- Het verbeteren van de organisatiestructuur.

We hebben doelstellingen geformuleerd voor 3 kerkelijk jaren, nl. 2013 t/m 2016. Het is nu aan de Raad om te bepalen wanneer elke doelstelling in gang gezet en gerealiseerd moet worden, maar ook om de mensen te benaderen die de Raad kan bijstaan bij de uitvoering. Wij hebben als extra hulpmiddel een tijdsindicatie gegeven (bijlage) voor elk van de onderdelen van de doelstellingen. Dit is uiteraard slechts een richtlijn en hieraan hoeft niet te worden vastgehouden: De Kerkenraad stelt vast wanneer elk planonderdeel wordt gestart en afgerond. In de plannen staan ook veel suggesties: wij raden de Kerkenraad aan hier naar te kijken, maar zolang er uitdrukkelijk staat dat het een suggestie is staat het de raad vrij om deze suggesties te gebruiken of niet. Echter, wat in de samenvatting van de doelstellingen staat zijn wel de onderdelen die aangepakt moeten worden.

Het zijn veel ideeën en taken die moeten worden opgepakt, maar u zult zien dat veel onderdelen van deze doelstellingen al in gang zijn gezet en dat onderdelen en suggesties samengevoegd kunnen worden. Sommige onderdelen van onze doelstellingen kunnen ook eenvoudig gecombineerd worden.

“Waar kan ik me voor inzetten?”

reacties

Wij hebben een berg positieve reacties gehad op de presentatie van deze plannen tijdens de kernberaden. Ook enkele kritische kanttekeningen. Hier een bloemlezing:

'Verfrissend'

'Te veel – doorgeschoten'

'Transparant positief plan'

'Hoop; welke rol mag/kan ik er in spelen?'

'Het plan is op "buiten" gericht, niet alleen naar binnen (zoals vaak vroeger)'

'Ambitieuus'

'Ik heb genoeg te doen'

'goede analyse'

'We willen wel meedoen. Wie coordineert?'

'We hebben de hulp nodig van iedereen, jong en oud'

*'positief'
'Inspirerend'
'dynamisch'*

'Werk aan de winkel!'

Bijlagen

Bijlage 1

7 praatstukken voor de doelstellingen

Bijlage 2

Beleidsplanvoorstel d.d. 12-12.2012

Bijlage 3

Lijst met vragen van interviews

Bijlage 4

Citaten uit de interviews

Hierna volgen de zeven doelstellingen nogmaals; nu uitgewerkt en van commentaar en suggesties voorzien.

Deze stukken zijn praatstukken voor geïnterviewden en groepen en zijn de basis geweest voor de totstandkoming vd doelstellingen.

1. De kerk is op een uitnodigende manier zichtbaar

‘Als laagdrempelige en gastvrije gemeente laten we zien wie we zijn en waar we voor staan.’

Om ervoor te zorgen dat mensen aan onze gemeente verbonden blijven of willen worden, is het essentieel dat de gemeente zich warm, gastvrij en actief opstelt: het geloof alleen is niet genoeg voor mensen om zicht verbonden te voelen met een kerkgemeente. Zorg voor een positief en warm imago door activiteiten te organiseren die – naast de eredienst- het gemeenschapsgevoel versterken. Behoud de activiteiten die in dit kader al worden ondernomen, zoals de Gemeentedag, cantorij, het koffiedrinken na de dienst en het St Janorkest, maar organiseer ook het volgende;

Vrijwilligersavond

Alle vrijwilligers van onze kernen een avond -een dag mag natuurlijk ook!- in het zonnetje zetten met hapje, drankje, entertainment. Daar hebben we dan wel weer vrijwilligers voor nodig om dat op te zetten.

Kerk open dag

Organiseer een dag voor het goede doel. Laat gemeenteleden daar aan meehelpen (werf deze persoonlijk en actief). Een dag met rommelmarkt, pannenkoekenkraam, kraam met huisvlijt, tweedehands boeken, knutselhoek. Maak hiervoor uiteraard actief reclame. Een regelmatig terugkerend evenement, elke keer georganiseerd door een andere kern. Doel: samen een mooi project opzetten en mensen van buiten de kerk eens naar binnen lokken.

Kunstprojecten in de kerk

Organiseer met enige regelmaat kleine kunstexposities in de kerk. Zorg dat er consensus is over de thematiek en aard van de getoonde werken, maar wees niet bang voor negatieve reacties. Ook hiervoor uitgebreid reclame maken.

Demografie

Breng in beeld hoe de demografie van onze gemeente is. Zo krijgen we een goed beeld van waar de knelpunten binnen onze gemeente zitten en waar groei mogelijk is. Pas daarop de communicatie aan; benader groepen die ‘buiten de boot vallen’ actief met bezoek en correspondentie.

Vooruitlopend op de uitkomst hiervan enkele suggesties;

Voor studenten

Benader ook de studenten met een welkomstbrief en een bezoekje. Wijs ze op tafel13. Maak daarmee ook eens een keer een dienst speciaal voor studenten. Nodig nieuw ingekomen studenten als groep uit voor een gesprek.

Voor 18-jarigen

Benader ongedoopte, meegeregistreerde 18-jarigen en vraag ze om na te denken over hun lidmaatschap bij de kerk. Willen ze misschien blijkever worden of meer?

Voor de allerjongsten

Oudere jeugd en anderen inzetten om tijdens de dienst een *creche* te runnen. Ouders zelf zorgen voor extra luiers/kleding. Zorgen dat oppassers tijdens de dienst in contact kunnen komen met ouders indien er problemen zijn met het kind.

Voor (aanstaande) ouders

Zoek uit wat de redenen voor ouders zijn om hun kind wel of niet te laten dopen. Let er op dat we niet meer automatisch bericht krijgen als er een geboorte is geweest. Zorg dat jonge ouders een keuze maken voor hun kinderen.

Externe communicatie

Verbeter de PR richting toeristen en inwoners van Zuid-Limburg. Zorg dat mensen ons weten te vinden en laat zien dat we actief zijn. Realiseer de volgende doelen:

- *Website*
Verander de website. Hij is onoverzichtelijk en het adres van de website is niet erg voor de hand liggend voor mensen 'van buiten'. Informatie is lastig te vinden. Aparte website/sectie over Het Trefpunt. Ook voor de Toeristenkerk (nu is dat 'insidersinformatie').
- *VVV*
Leg contact met het VVV. Zorg dat het VVV informatie kan geven over de kerk en de kerkdiensten (folders inclusief vermelding website).
- *Krant en tv*
Meldt speciale activiteiten die met name bedoelt zijn voor mensen 'van buiten' in de krant en op de regionale tv.

“De kerk als plek in de stad laten zien, ook voor niet-gelovigen, dat spreekt mij aan”

2.De eredienst is interessanter voor meer verschillende mensen

‘Om ons geloof door te kunnen geven aan toekomstige generaties, en de traditie van onze kerk te kunnen voortzetten, zullen we midden in een samenleving moeten blijven staan die voortdurend aan verandering onderhevig is.’

Uit onze interviews is gebleken dat veel gemeenteleden er prijs op stellen om betrokken te worden bij de totstandkoming van de eredienst en er een invulling aan te (laten) geven die past bij hun eigen belevingswereld en hun eigen muziekvoorkeuren. Nu zijn de manier van praten, de muziekkeuzen en de onderwerpen vooral gericht op de trouwe kerkganger die niks anders gewend is en geen behoefte heeft aan verandering. Jongere leden blijven steeds meer weg.

Betekent dit nu dat we de erediensten helemaal moeten richten op de ‘nieuwe generatie’? Uiteraard niet! Ook de leden die wat ouder en traditioneler zijn moeten zich thuis blijven voelen in onze kerk. Het is slechts de bedoeling dat er meer variatie komt in de diensten en dat er daardoor meer mensen zullen komen en zich prettig gaan voelen.

andere muziekkeuzes

“Kerkmuziek” is blijkbaar alleen muziek voor de mensen in de kerk en orgelmuziek spreekt een taal, die alleen een klein groepje mensen nog begrijpt (maar 7,8 % van alle verkochte cd’s en gedownloade muziek is klassieke muziek (incl. Rieu!) Gebruik dus niet altijd en alleen maar orgelmuziek, maar een keer de piano, een band of koor, muziek van cd, meer liederen uit *Tussentijds*... Bewaak wel ten alle tijden de kwaliteit!

andere doelgroepen en leeftijden aanspreken

Nieuwe vormen voor nieuwe doelgroepen bedenken (bijv. diensten voor gezinnen met kleinere kinderen; jeugdendiensten).

Liturgie vernieuwen

De kerkdienst en zijn liturgie ademen te vaak/te veel alleen de geest van het verleden. De vorm van de eredienst meer afstemmen op de taal en het levensgevoel van de “ontvangers”

meer mensen actief bij de eredienst betrekken

De kerkdienst is nog steeds een soort one-man-show. In de toekomst zou het in plaats van “de predikant gaat voor” meer “de gemeente viert” kunnen zijn. Kerkdienstbezoekers kunnen dan ook tijdens/na de dienst in-gesprek-met de predikant en met elkaar.

In Maas-Heuvelland hebben we meerdere kerkdiensten op een zondag – die hoeven niet allemaal dezelfde doelgroep te bedienen: Waarom houden we niet verschillende soorten diensten in de verschillende kernen?

De vernieuwing van de eredienst is niet iets wat een gemeente ‘zo eventjes doet’ – vormen van de eredienst zijn niet willekeurig te veranderen maar ze moeten wel flexibeler worden! De gemeente kan voor dit proces ook hulp inroepen bij de PKN.

“Andere vormen van muziek.proberen: een goed idee!”

3. We hebben een actieve en relevante diaconie

‘Als protestantse gemeente maken we tijd voor mens en samenleving. Door onze activiteiten maken we duidelijk dat we aanwezig en betrokken zijn.’

Verbeter de communicatie over projecten en doelstellingen

Laat zien wie er welke taak heeft binnen de diaconie en wat men doet. Maak de projecten inzichtelijk. Licht de bestemming van de collectegelden toe tijdens de dienst, in Kerkberichten en eventueel via andere media. Wijs mensen ook op hun eigen verantwoordelijkheid en de mogelijkheden om op de hoogte te blijven (lidmaatschap Kerkberichten bijvoorbeeld).

Stel meer diakenen en vrijwilligers aan

Er is behoefte aan substantieel meer diakenen, die zowel beleidsmakers als uitvoerders zijn. Ondersteuning van nieuwe diakonaal medewerkers is daarbij welkom. Kijk bij potentieel nieuwe vrijwilligers naar hun persoonlijke kwaliteiten en op wat ze graag doen. Een mens wil nuttig en gewaardeerd zijn. Ook de kinderen. Toon aandacht en waardering voor de werkzaamheden die onze vrijwilligers allemaal doen. Zoals met bijvoorbeeld de eerder genoemde vrijwilligersavond.

Verbeter transport voor ouderen en hulpbehoevenden

Benader ouderen en minder-validen die niet meer in de dienst komen met de vraag of ze met geregeld vervoer, wel weer zullen komen. Raadpleeg hiervoor het ledenbestand. (70 Plussers). Suggesties die vanuit gemeenteleden werden geopperd om het vervoer te realiseren zijn *buurt- en pendelbussen* inzetten, het *organiseren van carpoolafspraken* en een *geldpotje ten behoeve van het vervoer*, waaruit reiskosten en parkeergelden betaald kunnen worden.

Kijk om je heen in de stad: we zijn in crisis. En dat betreft gemeente en niet-gemeenteleden.

Heb oog voor de medemens en steun ze wanneer ze hulp nodig hebben. Daarbij kan de diaconie helpen.

Bepaal aansprekende projecten in onze regio. Help mee met bestaande activiteiten van anderen

Zoek aansprekende projecten in de regio.

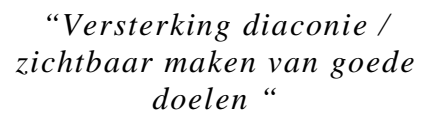
Laat ons niet weerhouden door de in overmaat vertegenwoordigde anderen gezindten.

We zijn als Christenen immers lid van dezelfde familie, waarin naastenliefde met hoofdletters geschreven staat. Werk met hen samen. Denk bij voorbeeld aan de voedselbank. Voorzie ze van spullen die ze te kort komen. Maak en geef presentjes voor de jarige kinderen en Sinterklaas cadeautjes. Gevers zijn blij als hun niet overtollige spullen goed terecht komen. Label onze gaven als een gift van de protestantse kerken in de regio. Is meteen PR! Laat leden ook komen met suggesties voor goede doelen. Ook een idee: adopteer een eigen groot project waarmee we ons als gemeente identificeren en zichtbaar maken.

Organiseer activiteiten

Denk bijvoorbeeld aan maaltijden in onze kerken voor ouderen, alleenstaanden, eenoudergezinnen, studenten, etc. Maar ook aan lezingen, wandelingen, klusdagen. Dit alles om te laten zien en voelen dat we één zijn met en voor onze gemeente.

Nodig maatschappelijke instanties uit activiteiten in onze kerken te organiseren

*“Versterking diaconie /
zichtbaar maken van goede
doelen “*

4. De kerken zijn open in onze steden en dorpen

‘Wij onderhouden contacten, en werken samen met verschillende organisaties en met andere geloofsgemeenschappen.’

Veel gemeenteleden willen de kerken meer openstellen. Ze vinden het jammer dat de kerken – met uitzondering van de St. Jan in Maastricht gedurende de zomer, uitsluitend geopend zijn op de zondag en dat er ondanks een centrale ligging van onze kerken geen poging wordt gedaan deze ligging te gebruiken voor pastorale doeleinden en voor doeleinden als bijv. vergroting van de zichtbaarheid van onze kerken, onze gemeente en haar werken in de steden.

Hieronder een paar stappen waarmee we de kerken “weer leven in kunnen blazen”.

Maastricht: de Sint-Jan

Zoals gezegd, de enige van onze kerken die niet alleen op zondag is geopend. In feite is de kerk gedurende de zomerperiode 6 dagen per week geopend voor toeristen die kerk en toren willen bekijken. Een andere activiteit die al sinds jaren gestaag in belangrijkheid toeneemt, is het incidentele verhuur aan universiteit, theater aan de vrijthof en andere instellingen voor het organiseren van bijzondere bijeenkomsten, concerten, e.d.

Beide activiteiten hebben geleid tot een grote bekendheid van de St. Jan en onze protestantse gemeente in de stad. Vaak als ik hierover met Maastrichtenaren spreek wordt de openheid van de kerk geroemd en onze flexibiliteit bij verhuur en het ter beschikking stellen van de kerk voor doeleinden die voor verschillende groeperingen in de stad belangrijk zijn.

De inkomsten uit het toeristisch bezoek en verhuur bedragen ongeveer euro 60 000 per jaar, waarmee het onderhoud van de St. Jan voor ong. 3/5 deel wordt gedekt.

Doelen voor de Sint-Jan zijn:

- De activiteiten van toerisme en *incidenteel verhuur zo inrichten en uitbreiden* dat het onderhoud van de St. Jan uit deze inkomsten volledig wordt gedekt.
- *Het ontwikkelen van de St. Jan als centrum van bezinning*, bijv. door het hiervoor inrichten van de doopkapel. Zorg bijvoorbeeld dat mensen kaarsjes kunnen branden.
- Regelmatig *organiseren van orgel concerten* en andere muziekuitvoeringen tijdens de openstelling voor toeristen
- Het *project Anamorfose* faciliteren
- Organiseren van *lezingen*, maaltijden met lezing e.d. over spirituele en godsdienstige onderwerpen.

Hervormde Kerk te Vaals

Deze prachtige kerk kan intensiever worden benut. Doelen voor het gebouw in Vaals zijn:

- Registreer deze als trouwlocatie
- Verhuur voor concerten, lezingen, etc.
- Sluit aan bij tentoonstellingen en activiteiten in de stad.

De nabijgelegen pastorie wordt regelmatig verhuurd, maar het is wellicht mogelijk deze activiteiten uit te breiden.

Valkenburg: Kloosterkerk

De kerk wordt al meer actief dan in het verleden geëxploiteerd, voor concerten en lezingen. Deze activiteit wordt in de toekomst steeds meer uitgebreid, via contacten met de gemeente en VVV.

- doel: Registreer deze ook als trouwlocatie, sluit aan bij kunst- en cultuurevenementen in de stad en verhuur ook deze kerk als locatie aan derden.

Daarnaast zijn er de volgende suggesties

Stand-in voor openlucht theater

Benutting van bovenverdieping voor permanente tentoonstelling?

Integratie van kerk in kerst activiteiten van Valkenburg

Gulpen: Toeristenkerk

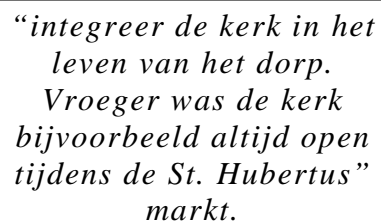
- Vindt vervanging voor de Tovertuin.
- Stel de kerk open voor het verenigingsleven.
De kerk is gelegen naast een centrum voor verenigingen, dat gesloten gaat worden. Er is met de gemeente overleg geweest hoe wij deze rol (gedeeltelijk) zouden kunnen overnemen.
- Vindt een beheerder.

Kijk ook naar de volgende mogelijkheden:

Concerten, lezingen

Deelname aan grootscheepse activiteiten in de stad (de nacht van ...etc)

Speciale activiteiten voor toeristen in de zomer (creche, kinderopvang?)

*“integreer de kerk in het
leven van het dorp.
Vroeger was de kerk
bijvoorbeeld altijd open
tijdens de St. Hubertus”
markt.*

5. Geloven is onderwerp van gesprek

‘Wij nemen tijd voor ons geloof in ons vieren, leren en dienen. Wij delen ons geloof met elkaar in het besef van verscheidenheid aan tradities en achtergronden in onze gemeente.’

Vieren

Steekwoorden: eredienst, samen zingen, na afloop praten over de inhoud, samen een maaltijd genieten, interactie tijdens de eredienst. Over de grenzen van de afstand en veiligheid heen.

Kwetsbaar opstellen.

Realiseer de volgende doelen:

- **Meer samen over geloven praten**
- **Praten over: hoe pas ik mijn geloof toe in het dagelijkse leven**
- **Meer persoonlijke participatie tijdens de dienst**

Enkele ideeën om dit te kunnen bereiken:

Een blokje in de eredienst:

een persoonlijke statement van een gemeentelid over een onderwerp uit zijn leven. Ervaringen over je leven en wat je voor en met de kerk doet, delen met elkaar. Iets wat van de week is gebeurd. Iets dat ons inlicht over het leven in het katholieke Maastricht bijv. Iets dat geloof en de samenleving met elkaar verbindt.

Jongeren erbij betrekken:

jongeren willen relevante preken, zijn radicaler, individualistischer, willen weten hoe het geloof helpt om bepaalde keuzes te maken. De kerkdiensten zijn te algemeen, bieden hiervoor te weinig richting: het moet voor hen meer concreet zijn.

Samenzijn na de dienst en over de inhoud praten.

Open tafel organiseren:

je kunt mensen uitnodigen, mensen kunnen aanschuiven, een maaltijd samen genieten, misschien ook met een diaconaal aspect, misschien samen met de buurman (Servaas, zusters onder de bogen).

Kerkdienst zo-nu-en-dan later laten beginnen:

Niet om 10 uur, maar rond het middaguur. Maak de eredienst onderdeel van een sociale ontmoeting.

Bouw ruimte in voor de kinderen om mee te doen in de eredienst.

Leren

Van elkaar en uit de schrift leren. Dit is geen vorming en toerusting! Dit is delen van elkaars levens- en geloofservaring. Vorming en toerusting aansluitend aan de kerkdienst, zou meer op toepassing gericht moeten zijn, en meer toegankelijk/actueel? Mensen hebben steeds minder tijd.

Realiseer de volgende doelen:

- **De eredienst als startpunt voor thematische verdieping**

Hierbij zou gedacht kunnen worden aan:

De kerkdienst kan aanzet zijn tot iets daarna: de predikant kan een thema aftrappen, en daarna in groepjes.

Groepjes vormen die over een thema praten, i.p.v. preek?

Organiseer bijbelklassen: kan heel aantrekkelijk zijn voor volwassenen van alle leeftijden.

- **De jeugd leren over de bijbel**

Een suggestie die vanuit de kernen kwam was

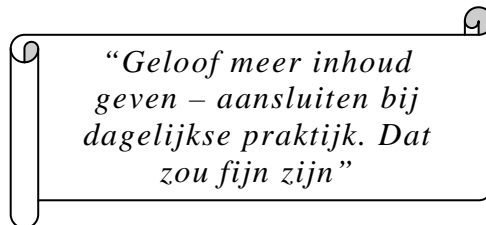
Probeer de catechesatie dichterbij het Heuvelland te organiseren.

- **Leren als gemeente in een veranderende maatschappij te staan**
Na de kerk bijeen blijven: over een bepaald thema praten? Leren als gemeente in de maatschappij te staan. Praktisch christendom.
- **Leren omgaan met tegenstellingen en teleurstellingen**
Hulp en advies accepteren, niet bang zijn voor veranderingen. Respectvol omgaan met andermans meningen en ideeën.

Dienen

God dienen, de maatschappij dienen, de medemens dienen, elkaar dienen. Zien wat er nodig is en wat er gebeurt. Doelstellingen zijn:

- **Mensen van buiten aantrekken met maaltijden en lezingen over het geloof**
Vroeger werden er regelmatig maaltijden gehouden in de torenkamer, waar iedereen aan deel mocht nemen.
- **Organiseer pastorale wijkbijeenkomsten**

6. Versterk de gastvrijheid en onderlinge samenhang in Maastricht

‘Als saamhorige gemeenschap willen wij naar elkaar en naar de ander omzien. Wij zijn solidair en staan open voor mensen binnen onze gemeenschap en daarbuiten. ‘

Verbeter gastvrijheid en zorg ervoor dat nieuwkomers worden opgemerkt en ook in de gemeenschap worden uitgenodigd.

Gastvrouwschap in de kerk op zondag is essentieel: vraagt continue aandacht. Maak goede keuzes met vrijwilligers en zorg voor goede begeleiding van de gastvrouwen en –heren.

Doorbreek vastgelopen structuren. Er zijn teveel eilandjes

Er zijn veel eilandjes van mensen die al jarenlang hetzelfde werk doen – vaak belangrijk en goed werk. Maar als mensen lang op hun “plaats” blijven zitten, verstart het werk en voelen anderen zich niet betrokken bij beslissingen. Mensen voelen dat niet naar hun wordt geluisterd: “dat doen we niet, want we hebben dit nooit zo gedaan.”

Vaak zie je oud-ambtsdragers niet meer in de kerk. Soms ligt hieraan te gronde dat mensen met ruzie zijn weggegaan, of eenvoudigweg vermoeid zijn geraakt door problemen in de onderlinge samenwerking. Ook zijn er oude vetes die al jaren voortsudderen en die ervoor zorgen dat mensen niet meer in de kerk komen: het moet toch mogelijk zijn in onze christelijke gemeente wegen te vinden om deze oude conflicten op te lossen, en de mensen samen te brengen.

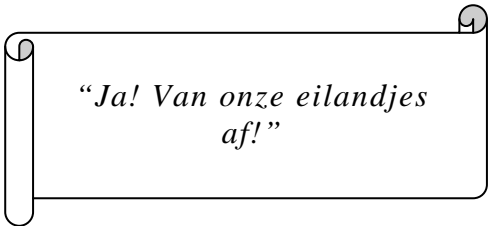
Verhoog participatie: er is geen duidelijke structuur waarin overleg wordt gepleegd.

- Zet meer in op kernberaden.
- Maak duidelijk wie wat doet binnen onze kern. Maak duidelijk wat onze overleg en beslissingsstructuren zijn. Denk aan bijvoorbeeld een organogram in de kerk.

Koffiedrinken

hou wat goed is, maar denk aan:

- Meer koffie: beter teveel dan te weinig.
- Langer samenzijn, niet zo haastig
- Tafels neerzetten voor langere gesprekken
- Nieuwkomers uitnodigen

“Ja! Van onze eilandjes af!”

7. De Heuvelland kernen doen dingen samen en ondersteunen elkaar

‘Om ons geloof door te kunnen geven aan toekomstige generaties, en de tradities van onze kerk te kunnen voortzetten, zullen we midden in een samenleving moeten blijven staan die voortdurend aan verandering onderhevig is’.

Vorm verbanden en gemeenschappelijke groepen

De taakgroep denkt hierbij aan de volgende mogelijkheden:

Muziekgroep

In alle kernen zijn (amateur) musici (instrumentaal en vocaal) aanwezig, die elkaar zo nu en dan vinden om een kerkdienst te begeleiden. Door hier een meer structureel karakter aan te geven, versterken we de onderlinge contacten en groeien we naar elkaar toe. Bijkomend voordeel is de mogelijkheid de muziekgroep en/of koor kerkdiensten te laten begeleiden.

Gidsengroep

Elke kern heeft zijn eigen bezienswaardigheden en bijzonderheden, al dan niet kerkelijk, waar men trots op is. De bedoeling is dat in elke kern een Gidsengroep wordt gevormd, welke groep elk jaar een zondagmiddag-wandeling verzorgt in de eigen kern, bestemd voor alle leden van de andere kern(en). Door hier een structureel karakter aan te geven, leren we elkaar en de andere kern(en) beter kennen en waarderen. Dusdoende versterken we de onderlinge contacten en groeien we naar elkaar toe. De bijkomende bedoeling is, dit initiatief ondermeer door te laten doorontwikkelen tot “Wandelingen Protestants Erfgoed Zuid Limburg”. Ook het uitbrengen van dergelijke wandelingen in de vorm van foldermateriaal is een uiteindelijk doel.

Gezamenlijke “klussen”

Als er klussen moeten worden verricht (zoals grote voorjaars schoonmaak kerk, groot groenonderhoud begraafplaats, inzamelingsactie e.d.) dan worden deze “Heuvelland-breed” (Valkenburg-Meerssen en Vaals-Gulpen) uitgezet. Per klus wordt een actiegroep benoemd, welke zorgt voor koffie, thee, broodjes, kinderopvang e.d.. Aan elke klus wordt ook een ontspanningsactiviteit gekoppeld, gerelateerd aan de locatie van de klus.

Verbeter niveau gastpredikanten en continuïteit eredienst

Het is vaak moeilijk om gastpredikanten te vinden van voldoende kwaliteit. Het aantal benodigde gastpredikanten is groot omdat er 1 predikant is voor 3 kerken. Het verbeteren van de kwaliteit van gastpredikanten is inmiddels onderwerp van gesprek en actie. Bij het inzetten van gastpredikanten is er ook vaak sprake van een gebrek aan continuïteit in de eredienst, hetgeen niet stimuleert om naar de kerk te gaan.

Suggesties die geopperd zijn om dit doel te bereiken;

- *Geef de gastpredikant een briefing over de gang van zaken tijdens de eredienst*
Geef een simpele, schriftelijke gang van zaken binnen onze gemeente. Geef aan wat het grotere thema is, zodat de predikant daarop kan inspelen.
- *Dienstdoende ouderling laten contacten met de gastpredikant.*

Intensievere samenwerking van de Kernraden ter wederzijdse ondersteuning

Wens dat Kernraden naar elkaar toe gaan groeien, elkaar gaan ondersteunen en van elkaar gaan leren

Vorming en toerusting voor geheel Heuvelland

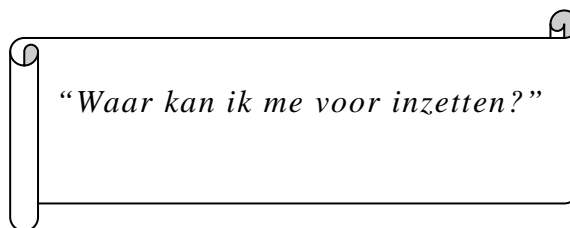
Zorg dat de V&T in alle drie de kernen wordt gerealiseerd:

Onderstaand een suggestie voor realisatie:

Een jaarlijkse cyclus ontwikkelen van 3 thema's, waarbij tijdens 3 gezamenlijke bijeenkomsten steeds in één der drie kernen, één thema wordt behandeld. Dergelijke avonden kunnen als separate avond worden bezocht, maar maken wel deel uit van de samenbindende, jaarlijkse cyclus.

Start (weer) gespreksgroepen op (geloofsopvoeding)

Dit richt zich op de geloofsopvoeding binnen specifieke groepen. Daarbij wordt gedacht aan jongeren, studenten, jong volwassenen, ouderen en gepensioneerden.

hoe maken we ons beleidsplan?

1. Waarom willen we een beleidsplan?

- a) Het is noodzakelijk voor onze gemeente dat we een duidelijke richting hebben in wat we doen, dat we met elkaar in dezelfde context gaan werken, dezelfde taal spreken en dat we op deze manier tot meer gerichte en gestructureerde discussies en beslissingen komen.
- b) Om dat te bereiken moeten we duidelijke doelstellingen formuleren, die door ons met elkaar worden gedeeld en die door ons allen worden beschouwd als onze eigen, gezamenlijke doelstellingen.
- c) Dat betekent dat we bij onze eigen gemeenteleden te rade moeten gaan en goed moeten luisteren naar wat ons allen bezighoudt en wat we gemeenschappelijk belangrijk vinden om te doen. We moeten ook ons oor te luisteren leggen bij diegenen die zich niet meer thuis voelen in onze gemeente, en ook bij mensen die op het punt staan zich aan te sluiten bij onze gemeente – of hierover aan het nadenken zijn. Op deze manier slagen we er wellicht in met een plan te komen dat een plan is van en voor ons allemaal.
- d) Aan de andere kant: als we niet een plan hebben dat door iedereen of door zoveel mogelijk van ons wordt gedeeld, is er een grote kans dat het plan een plan blijft en niet wordt gerealiseerd.

2. Wat voor soort beleidsplan willen we hebben?:

- a. Het beleidsplan moet, op basis van de gesprekken die we gaan voeren, een analyse bevatten van welke gebieden en zaken voor ons de hoogste prioriteit hebben. De volgende gebieden moeten tenminste in deze analyse worden meegenomen

i. Missie, visie en doelstellingen

Wat is onze visie op kerk-zijn? Welke roeping heeft de gemeente? Welke opdracht heeft ze in deze wereld c.q. in de concrete context waarin wij gemeente zijn (en hoe beschrijven wij die context)? Wat is haar koers in de komende jaren?

ii. De gemeente in het geheel

Sterkte-zwakte analyse van de Protestantse Gemeente Maas-Heuvelland. Intern: wat zijn sterkten en wat de zwakten van de gemeente? Extern: waar liggen kansen en bedreigingen?

iii. De gemeente in haar kernen

Waar liggen gevoeligheden en blokkades? Wat zijn de verwachtingen en dromen? Wat is mogelijk, waar moeten we van afzien? Waar ligt eigenheid van elke kern en op welke punten kan er meer cohesie komen?

iv. De gemeente en op wie zij gericht is.

In hoeverre zijn deze groepen present? Waar liggen hun behoeften en mogelijkheden?

1. Ouderen

2. Vitale 65+-ers
3. 75+-ers
4. 50-65 jarigen (de babyboomers)
5. 40-50 jarigen (generatie X)
6. 20-40 jarigen (generatie Y)
7. 20 – (de millenials)

v. Kwetsbare groepen (diaconale projecten, ziekenhuis, gevangenis)

Op welke wijze kunnen wij ons kerk-zijn gestalte geven voor hen?

vi. Interne en externe relaties en communicatie

Hoe verhouden wij ons ten opzichte van anderen (classis, andere kerkgenootschappen, Duitse en Belgische zusterkerken, etc.)? Hoe communiceren wij intern en extern?

vii. Beheer en organisatie

Hoe zijn beheer en organisatie geregeld en waar liggen de verantwoordelijkheden?

- b. Op basis van de vaststelling van prioriteiten maken we een beperkt aantal doelstellingen. We hoeven en kunnen ook niet alles tegelijk (te) doen, we moeten keuzes maken, en misschien wel bepaalde prioriteiten laten liggen tot nader order.
- c. Het plan moet duidelijk maken wanneer en hoe we de doelstellingen gaan verwezenlijken. We moeten aangeven wat de tussenstapjes zijn die we moeten zetten om de grote passen te maken. Heel belangrijk is aan te geven wat we nodig hebben (**middelen, mensen, processen**).
- d. Het beleidsplan moet kort kunnen worden samengevat, bijv. in een PowerPoint presentatie (!), zodat we onze doelstellingen op een kordate en duidelijke manier over het voetlicht kunnen brengen.

3. We moeten bepalen wat de termijn en periodiciteit van de planning is.

Het voorstel is om niet de ambitie te hebben een plan te maken dat de eeuwen gaat trotseren, maar meer bescheiden te zijn en daarom ons plan een cyclisch karakter te geven. We gaan dan elk jaar het plan toetsen, we gaan kijken waar we staan, en we kunnen eventueel besluiten aanpassingen te maken aan onze doelstellingen of aan de manier waarop we de doelstellingen gaan realiseren. Met andere woorden:

- i. We hebben een vierjarig perspectief.
- ii. We baseren ons op kerkelijke jaren, niet kalender jaren.
- iii. Elk jaar wordt ons plan getoetst (tweede kalender kwartaal)
- iv. In het kader van het bijgestelde vierjaren plan, word ook het komende jaarplan opgesteld, tot september.
- v. In juli en augustus wordt ook het programma van Vorming en Toerusting gemaakt (“In Gesprek”), op basis van het bijgestelde vierjarenplan.

Ik stel ook voor dat het beleidsplan voor de periode 2013 – 2018 klaar moet zijn voor 15 september.

4. We moeten een proces afspreken om tot dit plan te komen.

Het voorstel is:

- a. De Kerkenraad is verantwoordelijk.
- b. De KR benoemt een taakgroep van mensen van binnen de KR en van buiten de KR. De KR wijst ook een voorzitter van deze taakgroep aan. Verder is de taakgroep verantwoordelijk voor zijn eigen werkorganisatie.
- c. De taakgroep moet het plan opstellen en presenteren aan de KR.
- d. De eerste stap is dat de taakgroep een concreet plan van aanpak voorlegt aan de KR en de instemming van de KR hiervoor krijgt (zitting KR van november 2012)
- e. De taakgroep gaat het plan vanaf de bodem opbouwen en gaat zich oriënteren op de vragen, problemen en prioriteiten van de gemeenteleden in ruime zin van het woord. Timing: tot einde februari 2013.
- f. Met “vanaf de bodem” bedoel wij gesprekken met:
  - i. De bestaande formele en informele organisaties van onze gemeente, zoals kernraden, CvK, commissies, diverse stichtingen, koffiebijeenkomsten, bezinningsbijeenkomsten, etc...
  - ii. Individuele gesprekken met gemeenteleden, zowel binnen als bijna-buiten of bijna-binnen.
- g. Het is vanzelfsprekend dat de KR voortdurend ook zelf informatie blijft aandragen waarmee de taakgroep wordt gevoed.
- h. Uit de informatie die op deze manier wordt ingewonnen, destilleert de taakgroep een aantal gemeenschappelijke thema's/prioriteiten. De taakgroep presenteert deze analyse in de KR, en de KR en de taakgroep hebben hier een uitgebreide discussie over, die moet leiden tot een gezamenlijke positie. (maart 2013)
- i. Op basis van deze discussie stelt de taakgroep een serie doelstellingen op (april 2013).
- j. Na principiële instemming van de KR gaat de taakgroep met deze set van doelstellingen terug naar de gemeente en krijgt feedback van dezelfde groepen, bijeenkomsten en individuele leden waarmee oorspronkelijk het gesprek werd gevoerd - zie punt 4.e hierboven (april-mei 2013).
- k. Op basis hiervan stelt de taakgroep een definitieve lijst met doelstellingen op, met daaraan gekoppeld het actieplan. Het geheel wordt door de KR vastgesteld. (laatste KR voor de zomer, in juni 2013).
- l. In 15 september 2013, op de gemeentedag vindt de presentatie van het plan plaats op een speciale gemeentedag.

5. Samenstelling van de taakgroep.

- a. De taakgroep heeft ongeveer 5-7 leden.
- b. Het lijkt belangrijk dat binnen de taakgroep pastorale zorg, diaconie en kerkbeheer vertegenwoordigd zijn.

- c. Daarnaast lijkt het ook verstandig een of twee personen op te nemen die niet meer naar de kerk komen, of niet meer deel willen uitmaken van de gemeente, of juist op het punt staan de kerk binnen te gaan.
- d. Verder moet de taakgroep gebalanceerd zijn zowel regionaal (kernraden), als ook in de verhouding tussen man en vrouw (?), en t.a.v. leeftijd: er moeten zeker ook jongere mensen in komen.

6. Uitvoering van het plan

- a. Nadat het plan is vastgesteld, moet het uitgevoerd worden. Dit is verreweg het belangrijkste deel van het plan.
- b. De KR is verantwoordelijk voor de uitvoering. Het is belangrijk dat de KR deze verantwoordelijkheid vanaf het begin accepteert, omdat deze genomen verantwoordelijkheid ook van grote invloed is op de invulling van het plan.
- c. Als de KR twijfelt over deze rol, heeft het geen zin een beleidsplan op te stellen
- d. Meer specifiek heeft de KR de verantwoordelijkheid dat het plan wordt uitgevoerd binnen de tijdslijmieten in het plan aangegeven, en daarmee voor:
  - i. De communicatie over het plan
  - ii. Het organiseren van het werk, bijv. d.m.v. het aanstellen en sturen van een supervisor per doelstelling, die verantwoordelijk is voor de coördinatie van het werk t.a.v. een van de doelstellingen.
  - iii. Het ter beschikking stellen van de nodige middelen, mensen en de inrichting van processen die nodig zijn om de doelstellingen te verwezenlijken en voor langere tijd te verankeren. Beschikbaarheid van deze middelen is natuurlijk een heel belangrijk thema ook tijdens de opstelling van het plan (zie 2c)
  - iv. Het coördineren van de verschillende actieplannen (samenhang) en het wegnemen van bottlenecks en conflicten die opkomen tijdens de uitvoering.
- e. De KR stelt een speciaal comité of taakgroep aan die met de coördinatie van het plan wordt belast. Een vast onderdeel op de agenda wordt het rapport van dit comité/taakgroep over de stand van zaken t.a.v. uitvoering van het beleidsplan.
- f. De KR rapporteert aan de gemeente over vooruitgang bij de uitvoering van het plan, op de vaste gemeentedag in september of oktober.

INTERVIEW

Interview nrJ .. met .....dd.

- A. Introductie (vertellen over taakgroep/beleidsplan en wat we nu doen)
- B. Wat is er goed in de kerk. Waar ben je trots op?
- C. Wat zijn de problemen in de kerk?
(NB: eventueel controlevraag: zijn dit voor jou grote problemen, vind je dat deze problemen moeten worden opgelost?)
- D. Wat zijn de oorzaken van deze problemen? Graag per probleem beantwoorden.
- E. **Zijn er twee of drie dingen die we echt nu zouden moeten beginnen aan te pakken. Prioriteiten dus. Hoe zouden we deze zaken moeten op- en aanpakken.**
- F. Wat is er sterk en/of zwak aan de volgende processen/functionies/organen en wat moet er verbeteren:
  - 1. Pastoraal werk:
  - 2. Diaconaal werk:
  - 3. Jeugdwerk, catechesatie:
  - 4. Vorming en toerusting:
  - 5. Inrichting van de eredienst:
  - 6. Kernraad:
  - 7. Kerkeraad:
  - 8. College van Kerkrentmeesters:
  - 9. Oecumene:
- G. **Hoe moeten we de drie kernen samen laten groeien?**
- H. Specifieke vragen over (voor zover al niet beantwoord):
  - 1. Interne communicatie: internet, kerkberichten, etc.
  - 2. Externe communicatie: contact met wereld buiten ons, de katholieken, de wereldlijke gemeente, andere protestantse gemeenten binnen of buiten PKN, etc.
  - 3. Op welke manier kan de kerk haar financiële situatie verbeteren/veiligstellen?
  - 4. Op welke manier kan het aantal vrijwilligers toenemen?
  - 5. Wat moet de kerk door-de-weeks doen?
  - 6. Welke buitenkerkse activiteiten?
  - 7. Wat moet de kerk voor jou doen?
  - 8. Wat kan/wil jij voor de kerk doen?
- I. **Hoe vertel je anderen over je geloof?**
- J. **Wat zijn je dromen en wensen t.a.v. de kerk.**
- K. **Wat zijn de kernwoorden die voor jou de essentiële waarden verwoorden waar onze kerk aan moet voldoen?**

Citaten uit de interviews

:

- We moeten de kerk doen groeien. Maar daar hebben we wel God bij nodig.
- We moeten bepalen hoe we willen dat we ons gedragen, en daarna gaan we meten of we dit inderdaad toepassen.
- Er wordt teveel gepraat en gezeurd en te weinig gedaan.
- Het [zou] in mijn visie beleid moeten zijn (...) dat we ook met slechts 25 man de kerk open houden voor volgende generaties.
- Als iets een aflopende zaak is, moet je het soms gewoon kapot laten gaan en op de puinhopen iets nieuws beginnen.
- We willen de vragen van te voren weten, anders wordt het toch een oeverloos gezwam.
- Ik ben er trots op dat Harrie ons aantrekkelijk genoeg vond om naar ons toe te komen.
- Toneelstukjes in de kerkdienst zijn heel leuk
- Oecumene: Waarom richten we ons alleen op de Katholieken en hebben we geen enkel contact met al die andere geloofsgemeenschappen?
- Laat ons (zegt de jeugd) zelf de liederen uitzoeken en een eigen dienst voorbereiden
- Er zijn teveel mensen die in hun eentje dingen kunnen blokkeren. Dat jaagt mensen de kerk uit
- Gemeenteleden moeten ook gehoord worden, niet alleen de kernraad en kerkenraad.
- ...we danken te weinig, vind ik.
- Wat Piet met z'n bloemetjes doet lijkt klein maar is heel groot.
- Er moet een strakkere regie zijn om met elkaar bezig te zijn
- Het leukste is wanneer de voorganger zich verspreekt.
- De communicatie vanuit de kerkenraad verloopt moeizaam. Er komen alleen hamerstukken vandaan.
- Er is geen wij-gevoel.
- Van mij mogen er wel wat meer Opwekkingsliederen gezongen worden, bandje erbij, beetje reuring.
- We moeten niet gaan beknibbelen, maar vertrouwen hebben dat God ons bij zal staan.
- Het koor dat laatst meedeed was hartstikke leuk.
- Ik heb lang niet geweten dat we een eigen website hebben.
- Onderscheid tussen kerkenraad en kernraad is onduidelijk voor zowel gemeenteleden als de leden van de raden zelf.
- De kerkdienst is te veel voor ouderen en te weinig voor kinderen (zeggen de kinderen).